

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 10085 af 20/12/2023 (Gældende)

Ankestyrelsens principmeddelelse 37-23 om samvær under anbringelse, afbrydelse af samvær, afbrydelse af kontakt, samvær og kontakt med andre end forældrene, netværk, partsstatus, klageberettigede

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 23-54200

Ankestyrelsens principmeddelelse 37-23 om samvær under anbringelse, afbrydelse af samvær, afbrydelse af kontakt, samvær og kontakt med andre end forældrene, netværk, partsstatus, klageberettigede

Principmeddelelsen fastslår

Børn og unge, der bliver anbragt uden for hjemmet, har ret til samvær og kontakt med deres forældre og netværk. Kommunen træffer afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kontakten og kan fastsætte nærmere vilkår for samværet og kontakten. Ved afgørelsen lægges særlig vægt på hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen. I visse tilfælde kan det være nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, at samværet kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant fra kommunen, eller at barnet og den unge ikke har eller kun delvist har samvær eller kontakt med netværket.

Netværket til et anbragt barn eller ung vil oftest bestå af søskende, bedsteforældre, stedforældre, stedsøskende og anden nær familie. Derudover kan der være andre, som spiller en væsentlig rolle for barnet eller den unge. Netværket har ikke partsstatus i en sag om samværet og/eller kontakten med barnet eller den unge. Det er alene barnet eller den unge og indehaveren af forældremyndigheden, der er parter i sager om fastsættelse af samvær, overvåget samvær og afbrydelse af samvær og kontakt.

Når to anbragte børn eller unge er søskende eller på anden måde udgør hinandens netværk, har de begge en selvstændig ret til at opretholde kontakten til deres netværk, herunder også til hinanden, hvis de ikke er anbragt samme sted.

I sager om fastsættelse af omfanget af samvær og eventuelle vilkår for samvær, overvåget samvær eller om afbrydelse af samvær og kontakt mellem to anbragte børn eller unge, der udgør hinandens netværk, skal kommunen, henholdsvis børn og unge-udvalget, træffe en selvstændig afgørelse over for hvert af børnene eller de unge om, hvorvidt der skal være samvær med det andet barn eller unge, eller om samværet skal overvåges eller afbrydes. Afgørelserne træffes over for forældremyndighedsindehaveren og henholdsvis det ene og det andet barn eller unge, og skal være begrundet alene i hensynet til dette barn eller denne unge, hvis hensyn varetages med afgørelsen. Det andet barn eller unge anses i den sammenhæng for at være en netværksperson.

I tilfælde, hvor kommunen træffer afgørelse om, at det ene anbragte barn eller unge (A) har ret til samvær med det andet anbragte barn eller unge (B), men hvor dette samvær ikke kan gennemføres på grund af hensynet til B, må kommunen samtidig meddele A, at samværet – af hensyn til B – ikke vil kunne gennemføres. Denne meddelelse har ikke karakter af en afgørelse over for A, og skal derfor ikke ledsages af en begrundelse eller en klagevejledning.

Hvis der er tale om to søskende, der er anbragt i hver sin kommune, og som derfor har en sag i hver sin kommune, skal kommunerne sørge for indbyrdes at koordinere behandlingen af begge børn eller unges sager om samvær som led i oplysningen af sagerne. Kommunerne har pligt til løbende at følge op på, om der er nye forhold, som medfører, at samværet kan gennemføres.

Det er i begge sager indehaveren af forældremyndigheden og den unge, der har partsbeføjelser, der kan klage over afgørelsen.

De konkrete sager

I de konkrete sager havde børn og unge-udvalget truffet afgørelser om at afbryde samværet og mellem to søskende, A og B, som begge var anbragt hver sit sted. Børn og unge-udvalget havde behandlet to separate sager og truffet to forskellige afgørelser om henholdsvis A's samvær og kontakt med B og B's samvær og kontakt med A.

A og den ene forældremyndighedsindehaver påklagede børn og unge-udvalgets afgørelse om A til Ankestyrelsen. Forældremyndighedsindehaveren påklagede endvidere børn og unge-udvalgets afgørelse om B til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen ophævede børn og unge-udvalgets afgørelse over for A om, at samværet og alle former for kontakt mellem A og B skulle være afbrudt i en periode på et år. Ankestyrelsen vurderede, at det ikke var nødvendigt af hensyn til A at afbryde samværet og alle former for kontakt mellem A og B.

Ankestyrelsen stadfæstede børn og unge-udvalgets afgørelse over for B om, at samværet og alle former for kontakt mellem B og A skulle være afbrudt i en periode på et år. Ankestyrelsen vurderede, at det var nødvendigt af hensyn til B at afbryde samværet og alle former for kontakt mellem B og A.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at fastslå partsstatus i sager om fastsættelse af omfanget af samvær, overvåget samvær eller afbrudt samvær og/eller kontakt mellem anbragte børn og unge, som udgør hinandens netværk.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social service (serviceloven), seneste bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 1089 af 16. august 2023

- § 71, stk. 2, om fastsættelse af omfanget af samvær og eventuelle vilkår for samværet
- § 71, stk. 3, om overvåget samvær og afbrudt samvær og kontakt.

Praksis

Følgende principmeddelelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

124-13: Principmeddelelsen fastslår, at der under en anbringelse uden for hjemmet af et barn eller en ung skal tages stilling til barnet eller den unges samvær og kontakt med netværket. Netværket skal specificeres i afgørelsen. Afgørelser om samvær og kontakt med netværket bliver truffet over for indeha-

veren af forældremyndigheden samt den unge, der er fyldt 12 år. Det er således alene indehaveren af forældremyndigheden og den unge, der er fyldt 12 år, der kan klage over afgørelsen.

Vejledninger

Vi har også anvendt Vejledning om indsatser og særlig støtte til børn og unge og deres familier nr. 9142 af den 26. februar 2019

- Pkt. 466 om samvær og kontakt

Den konkrete afgørelse

J.nr. 23-54200:

Mor og barn A har klaget over børn og unge-udvalget i X kommunes afgørelse om barn A, født den 25. december 2007. Børn og unge-udvalget afgjorde sagen den 15. juni 2023.

Ankestyrelsen har nu afgjort sagen i møde den 18. august 2023.

Resultatet er:

- Børn og unge-udvalgets afgørelse om, at samvær og kontakt fra barn B til barn A skal være afbrudt ophæves.

Det betyder, at vi ophæver børn og unge-udvalgets afgørelse.

Sådan vurderer Ankestyrelsen sagen.

Vi vurderer, at det ikke er nødvendigt af hensyn til barn As sundhed og udvikling, at samvær og kontakt fra barn B til hende skal være afbrudt.

Vi ophæver derfor børn og unge-udvalgets afgørelse.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at der ikke er oplysninger i sagen, der peger på, at barn A vil tage skade af samvær og kontakt med barn B.

Vi lægger i den forbindelse vægt på, at de vanskeligheder barn A har ikke ses at skyldes eller være forårsaget af en eventuel kontakt eller samvær med barn B.

Om reglerne

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at der i en bestemt periode ikke skal være samvær mellem forældrene og netværket og barnet eller den unge. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling.

Bemærkninger til klagen

Vi er opmærksomme på, at barn A har et meget stort ønske om kontakt og samvær med barn B. Hun fortæller, at de har boet sammen hele deres liv, indtil hun fraflyttede plejefamilien, og hun mangler ham i sit liv. Hun savner ham meget.

Vi bemærker at den afgørelse, som vi har ophævet vedrører spørgsmålet om, hvorvidt samvær og kontakt fra barn B til barn A skal være afbrudt af hensyn til barn As sundhed og udvikling.

Spørgsmålet om, hvorvidt barn A må kontakte eller have samvær med barn B træffes over for forældre-myndighedsindehaver, men ikke over for barn A som netværk.

J.nr. 23-54201:

Mor har klaget over børn og unge-udvalget i X kommunes afgørelse om barn B, født den 29. september 2011. Børn og unge-udvalget afgjorde sagen den 15. juni 2023.

Ankestyrelsen har nu afgjort sagen i møde den 18. august 2023.

Resultatet er:

- Samværet mellem barn B og barn A skal fortsat være afbrudt i en periode på 1 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse, da der er nødvendigt af hensyn til barns sundhed eller udvikling, jf. servicelovens § 71, stk. 3
- Kontakten fra barn A til barn B skal fortsat være afbrudt i en periode på 1 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse, da der er nødvendigt af hensyn til barns sundhed eller udvikling, jf. servicelovens § 71, stk. 3

Det betyder, at vi stadfæster børn og unge-udvalgets afgørelse.

Begrundelsen for afgørelsen om afbrudt samvær

Sådan vurderer Ankestyrelsen sagen

Vi vurderer, at det fortsat er nødvendigt af hensyn til barns sundhed og udvikling, at barn B og barn A ikke har samvær.

Vi vurderer, at der er behov for afbrudt samvær i en periode på 1 år.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at barn B fortsat har brug for en periode uden samvær med barn A.

I den forbindelse lægger vi vægt på, at barn B er beskrevet med øget uro, og at han hurtigt bliver ked af det og vred efter fysisk samvær med barn A.

Vi lægger desuden vægt på, at barn B fortsat har brug for terapi og hjælp til at arbejde med flere parametre. Barn B har brug for støtte og omsorg til at komme igennem krisen i forbindelse med barn As udflytning fra plejefamilien. Endelig har barn B brug for at blive imødekommet i forhold til de behov, han udtrykker, og han har brug for at blive spejlet i sine følelser til barn A.

Vi lægger endelig vægt på, at barn B giver tydeligt udtryk for, at han ikke ønsker samvær med barn A.

Om perioden lægger vi vægt på, at barn B har særlige vanskeligheder og længe har fastholdt et bestemt ønske om ikke at se barn A. Der er således ikke grundlag for at tilsidesætte børn og unge-udvalgets fastsættelse af perioden til 1 år.

Vi er opmærksomme på, at barn B fortæller, at han elsker sin søster og kan savne hende, og at det derfor er svært for ham. Det ændrer ikke ved resultatet, fordi vi lægger vægt på, at det fortsat er nødvendigt at give barn B den ro og stabilitet, som han har brug for, for at kunne arbejde med sine udfordringer.

Om reglerne

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at der i en bestemt periode ikke skal være samvær mellem forældrene og netværket og barnet eller den unge. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling. Udvalget kan også begrænse samvær til mindre end en gang om måneden.

Begrundelsen for afgørelsen om afbrudt kontakt

Sådan vurderer Ankestyrelsen sagen

Vi vurderer, at det fortsat er nødvendigt af hensyn til barn Bs sundhed og udvikling, at kontakten fra barn A til barn B skal være afbrudt.

Vi vurderer, at der er behov for, at kontakten fra barn A til barn B er afbrudt i en periode på 1 år.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at barn B har brug for at blive beskyttet mod kontakt fra barn A, og at kontakten fra barn A gør barn B urolig og kan fremkalde kraftige reaktioner hos ham.

Vi lægger også vægt på, at barn B er beskrevet med øget uro, og at han hurtigt bliver ked af det og vred efter fx telefonsamtale med barn A.

Vi lægger desuden vægt på, at barn B fortsat har brug for terapi og hjælp til at arbejde med flere parametre. Barn B har brug for støtte og omsorg til at komme igennem krisen i forbindelse med barn A udflytning fra plejefamilien. Endelig har barn B brug for at blive imødekommet i forhold til de behov, han udtrykker, og han har brug for at blive spejlet i sine følelser til barn A.

Vi lægger derudover vægt på, at barn B giver tydeligt udtryk for, at han ikke ønsker kontakt med barn A.

Om perioden lægger vi vægt på, at barn B har særlige vanskeligheder og længe har fastholdt et bestemt ønske om ikke at have kontakt med barn A. Der er således ikke grundlag for at tilsidesætte børn og unge-udvalgets fastsættelse af perioden til 1 år.

Vi er opmærksomme på, at barn B fortæller, at han elsker sin søster og kan savne hende, og at det derfor er svært for ham. Det ændrer ikke ved resultatet, fordi vi lægger vægt på, at det fortsat er nødvendigt at give barn B den ro og stabilitet, som han har brug for, for at kunne arbejde med sine udfordringer.

Om reglerne

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at der i en bestemt periode ikke skal være brev-, mail- eller telefonforbindelse mellem forældrene eller netværket og barnet eller den unge. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling. Udvalget kan også begrænse kontakten til mindre end en gang om måneden.